

СПРОТИВ

число **5**
15 вересня
2022

ВІСНИК СИЛ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ЗСУ

П'ЯТЬ СИЛ ТРО: СИЛА СПРОТИВУ

Етос Сил ТРО – це кодекс, який складається з п'яти сил: Сили Сміливості, Сили Стійкості, Сили Спротиву, Сили Злагоженості та Сили Результату. Ці сили дозволяють кожному озброїти свого внутрішнього Воїна всім необхідним для остаточної звитяги. У цьому номері «Спротиву» ми розглянемо третю силу – Силу Спротиву.

СИЛА СПРОТИВУ

Спротив – це сила, яка вимагає від нас бойової підготовки. Спроможності чинити опір та перемагати ворогів України на основі, в першу чергу, національних та громадянських ідентичностей. На основі професійного застосування сучасних засобів і форм збройної боротьби.

Ми говоримо з вами про знання, уміння та навички, які дозволяють вести бій та використовувати відповідні види зброї та бойової техніки. Ми говоримо з вами про спроможність опанування техніки ведення бою в міських умовах. Отже, ми говоримо про Силу Спротиву, яка проявляється

в дії, силу, яка діє, силу, яка усуває перешкоду та наближує перемогу.

Ми не готові втрачати свою країну. Ми не готові миритися з поразкою. Ми не готові віддавати ворогові здобуте, створене, збудоване – наше сьогоднішнє й наше майбутнє. Ми готові до захисту. Ми заряджені. Наша енергія запалює своїх і попелить ворога. Ми здобули в житті вже чимало. Ми вміємо перемагати. Кожен із нас уже відчував у житті смак перемоги. Ми не готові зупинятися.

Батько, Батя, Дід – кожен боєць називає його по-різному, висловлюючи повагу досвіду, авторитету і людяності нашого героя. «Для мене це третя війна. А мені всього лише 65 років [сміється]».

Батько не любить говорити про себе, більше розповідає про побратимів, місцеве населення й особливо дітей. «Мені дістався хороший колектив – хлопці навчені та мотивовані.

Дуже пишаюся ними. Так було і у 2014 році...» Після цих слів Батько зажурився і задумався.

«Ці **** дітей наших вивозять, крадуть. Як і тоді. Коли ми прийшли на нове місце, дітки до нас вибігли і питають: «А ви наші?» Я їм з усмішкою: «Ваші, ваші». А в самого сльози навертаються на очі. Згадую Мар'їнку, Волноваху. Це вже все було».

Батько хоч людина і проста, але вже має декілька високих державних нагород. Саме завдяки спланованій ним операції та за його безпосередньої участі підрозділ отримав трофей – російську БМП-1.

«Я сюди не за медалями і почестями прийшов. Це мене покликав. Навіть моя мама дружині говорила: «Він народжений бути солдатом!» А «беха»... Та що, забрали її в росіян за 4 хвилини 37 секунд [знову сміється]». Наостанок Батько чітко сказав: «Це наша земля, я нікому її не віддам!»

Ми готові до Спротиву!

АМАТ VICTORIA CURAM

«Перемога любить підготовку (Amat Victoria Curam – латина)», казали древні і мали рацію. Практика показує, що підготовлені бійці мають значно більше шансів вижити в бою. З метою підвищення боєздатності наших воїнів у Центрі підготовки Сил територіальної оборони було створено Мобільний навчальний центр.

У ньому працюють інструктори із сержантського та офіцерського складу, які готують бійців Сил тероборони за такими спеціальностями: вогнева та тактична підготовка, інженерна та саперна справа, медицина, зв'язок, розвідка, підготовка мінометників. Із часом перелік буде розширюватись.

ЧОМУ ЦЕНТР НАЗИВАЄТЬСЯ МОБІЛЬНИМ?

Тому що навчання військовослужбовців відбувається безпосередньо на місцях проходження служби. Тобто групи інструкторів їздять по батальйонах, які вийшли на відновлення, і там проводять тренування.

Приїжджаючи на місце, інструктори створюють кілька майданчиків, де бійці проходять підготовку, починаючи від індивідуальної і до підготовки підрозділу в цілому. Основний акцент ми робимо на індивідуальній підготовці, тому що в сучасній війні є три найважливіші складові: озброєння, підготовка, інформація. Ми не можемо вплинути на озброєння, але можемо надати гарну фахову та інформаційну підготовку.

У навчанні ми використовуємо загальноприйнятту в НАТО систему підготовки – EDIP

(explain, demonstrate, imitate, and practice). Вона добре структурована, модульна і дозволяє підлаштовуватись під потреби конкретного підрозділу. А наші інструктори мають відповідний сертифікат, затверджений головним управлінням підготовки МОУ.

Ще одне нововведення, яке наразі тестується, – це інтерактивний тир. Цей тренажер дозволяє людям навчитися стріляти, наприклад, з РПГ, не витративши жодного пострілу. Оператор гранатомета на екрані бачить ціль і, як у справжньому бою, має розрахувати відстань до цілі, внести поправки на рух, вітер та здійснити постріл.

УВАГА! ШУКАЄМО ОФІЦЕРІВ-ІНСТРУКТОРІВ

Центр підготовки швидко росте, і ми шукаємо нових інструкторів, які зможуть навчати військовослужбовців за одним із таких напрямів: підготовка штабів батальйонів, підготовка командирів рот і батарей, підготовка командирів взводів. Ми шукаємо офіцерів з військовою освітою, які мають досвід керування відповідними підрозділами. Якщо ви готові спробувати себе в ролі інструктора, заповніть форму, яку ви можете відкрити за допомогою QR-коду.

Віталій Овчар, керівник групи інструкторів

ПРОФЕСІЯ МІНОМЕТНИКА

В американській піхоті є жарт, що мінометник – це піхотинець, який уміє рахувати. На практиці ж мінометник потребує значно ширшої підготовки: знання топографії, радіозв'язку, коригування вогню та розуміння вогневих завдань. Враховуючи, що мінометні розрахунки почасти стріляють із закритих вогневих позицій, має бути налагоджена взаємодія із передовими підрозділами, озброєними безпілотниками для коригування вогню.

Міномет – це групово зброя. Мінометна батарея складається з кількох вогневих взводів, на озброєнні яких стоять міномети калібру 60, 82 або 120 мм. Є й інші різновиди мінометів, але в ЗСУ здебільшого використовуються саме ці калібри.

Залежно від калібру та боєприпасу міномет може стріляти на відстань від 50 до 7100 метрів. На мінометних мінах заряд перемінний, тобто пучки порошу нав'язуються, і таким чином дистанція пострілу змінюється. З «маленького» міномета (60 мм) можна стріляти по ворогу, який дуже близько, грубо кажучи, через вулицю.

МІНОМЕТНИЙ РОЗРАХУНОК

Кількість людей, які обслуговують міномети, також відрізняється залежно від калібру та укомплектованості мінометної батареї особовим складом у цілому. Наприклад, для обслуговування міномета 120 мм за штатом має

бути 5 бійців: командир, навідник, два номери обслуги і водій.

Номер обслуги – це військовий, який виконує додаткові функції, такі як спорядження та заряджання міни. Він оглядає зброю перед використанням, навішує порох на міну та заряджає її в міномет. На словах це виглядає просто, але робота з боєприпасами вимагає вмінь. Їх треба захистити від вологи, правильно споряджати, розуміти спеціалізовані команди та багато іншого, і все це під дією стрес-факторів.

Навідник – це військовий, який працює з прицілом. Основне його завдання – це власне зберігання прицілу, встановлення на міномет і наведення його в точку наводки. Це людина, яка має добре рахувати, розуміти, наприклад, що таке основна і запасна точка наводки, вміти працювати вночі та у складних погодних умовах. Навідник відповідає за точність і швидкість наведення міномета.

Командир міномета – це насамперед менеджер, який керує дією всього розрахунку. Якщо навідник відповідає за цифри і точне наведення прицілу, номери обслуги – за боєприпаси і транспортування, то командир міномета відповідає за всіх цих людей.

Найперше він має вміти організувати роботу. Друге завдання – приймати вказівки і проводити обрахунки. Зараз на допомогу приходять різні гаджети, спеціалізовані програми, проте він має вміти обчислювати все «вручну».

БОЙОВА РОБОТА

Припустімо, наша розвідка виявила ворога за 2 км від наших позицій. Ми не бачимо його візуально, тобто ведемо вогонь із закритої вогневої позиції. У цьому випадку розвідник чи коригувальник повідомляє нам координати цілі. Командир взводу чи старший офіцер батареї проводить обрахунки параметрів для стрільби: потрібно знати кут та дальність до цілі, відповідно до цього ми обраховуємо основний напрямок і приціл, на якому ми стріляємо. Ця інформація передається командирі міномета, і він обробляє її далі.

Командирі потрібно врахувати метеоумови, різницю висот вогневої позиції та цілі, провести балістичну підготовку. На постріл впливає сила вітру, вологість, температура – усе це потрібно грамотно розрахувати.

Одна з програм, яка сильно допомагає мінометникам і артилерії в цілому, – це «Кропива». Якщо правильно ввести в неї дані, то вона видасть готові параметри для стрільби. Проте, повторює, насамперед мінометник має вміти робити розрахунки вручну.

Сергій Молодід,
інструктор з мінометної підготовки

ЩО ТАКЕ ІПСО?

Інформаційно-психологічні операції – це сплановані дії із впливу на свідомість людей за допомогою маніпуляції з інформацією. Пам'ятаєте гучний скандал з втручанням росії у вибори президента США за допомогою маніпуляції із суспільною думкою через Facebook? Це яскравий приклад ІПСО.

ІПСО не означає відверту брехню. Навпаки, суть таких операцій у тому, щоб дати 75-90% правдивої інформації і тільки 10-25% – неправдивої. Але саме той малий відсоток і є важливим, саме він впливає на свідомість людей, а співвідношення брехні до правди заважає зрозуміти, де саме відбувається маніпуляція.

Термін ІПСО виник у 1918 році, але саме явище існує дуже давно. Взяти хоча би Радянський Союз: він не виник одразу, тому передувала ґрунтовна ідеологічна робота. А будь-яка ідеологія тримається на насадженні та тривалій підтримці. І навіть після розпаду СРСР росія проводила ІПСО постійно і робить це донині.

Ми кажемо, що «інформація розганяється в інтернеті», але це не означає, що якийсь один дядько сів і написав пост про «зраду». Потрібно розуміти, що є цілі підрозділи в кожному військовому окрузі РФ, і є Центр інформаційно-психологічних операцій, який ці самі операції планує. Перед початком будь-якої операції створюється матеріальна база інформації, яку структурують і починають видавати матеріали в ЗМІ, робити дописи в соцмережах, сюжети на ТБ, а з цього поступово вибудовується нарратив. Далі тема «розганяється» в коментарях під дописами в соцмережах, де імітується «живий діалог» і створюється потрібний авторам настрій.

Саме так і працює ІПСО – створити інформаційний нарратив та вкласти його людям у голови для того, щоб вони відчували постійну «зрадоньку», що нас кинули, що президент наркоман тощо. Кумедно, що росія відтворює фашистську ідеологію в себе в країні, але при цьому вся патріотична система тримається на перемозі «дідів»

над фашизмом. І зараз російські пропагандисти в себе в країні проводять паралелі: діди воювали з фашизмом, і ти їди воювати в Україну з фашистами.

ЯК НЕ ПОТРАПИТИ В ПАСТКУ БРЕХНІ

Одна з причин успіху інформаційно-психологічних операцій криється в поганому розумінні людьми, як споживати та перевіряти інформацію. Наприклад, заступник Міністра оборони України Ганна Маляр на своїй сторінці у Facebook час від часу постить список перевірених ресурсів, з яких варто черпати інформацію. Проте на це мало хто звертає увагу. А от анонімні телеграм-канали, які розганяють «зрадоньку», у нас читаються на ура.

Тому в першу чергу варто дотримуватись інформаційної гігієни та читати перевірені джерела інформації, такі як АрміяІнформ (www.armyinform.com.ua). Потрібно перевіряти інформацію в кількох джерелах. Тобто, якщо з'явилась якась гучка новина, то

її обов'язково опублікують відомі ЗМІ (Liga.net, pravda.com.ua). Якщо цього не сталося, то це був фейк.

Одна з яскравих операцій російського ІПСО – утиски російської мови в Україні. Але насправді прикладів дуже багато: «Україна продає назовні зброю, яку їй передає Захід», «жінок будуть примусово призивати до армії», «санкції на росію не діють», «влада заробляє на війні» і таке інше.

І навіть коли 10 людей із тисячі повірять у фейк, який розганяють, то це вже багато, тому що вони змусять повірити в це інших, і так створюється ком негативної інформації. Тому намагайтесь ставитися критично до будь-якої гучної новини, яку ви побачили у своїй стрічці. Подумайте, що за нарратив може в ній ховатись, до якої думки вас намагаються схилити та кому це вигідно.

Не піддаючись на провокації та продовжуючи робити свою справу, ми наближаємо нашу перемогу.

Віталій Овчар,
керівник групи інструкторів

ВПРАВИ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ СТРЕСУ

Людина в цьому світі представлена тілесно, і коли виникає загроза, наше тіло стискається, намагаючись зайняти якомога меншу площу. Під впливом страху порушується навіть дихання, і людина потім не пам'ятає, дихала вона чи ні. Таким чином, будь-який стрес впливає на нас на фізичному рівні.

Хороша новина в тому, що це правило також працює у зворотному напрямку: працюючи з тілом, можна допомогти людині вийти із шокового стану або справитись зі стресом самій. У цьому матеріалі ми розглянемо дві прості, але дієві вправи, які розробив психолог Олександр Лоуен. Вони допоможуть вам подолати стрес та прийти в норму.

ВПРАВА №1. «ЗАЗЕМЛЕННЯ»

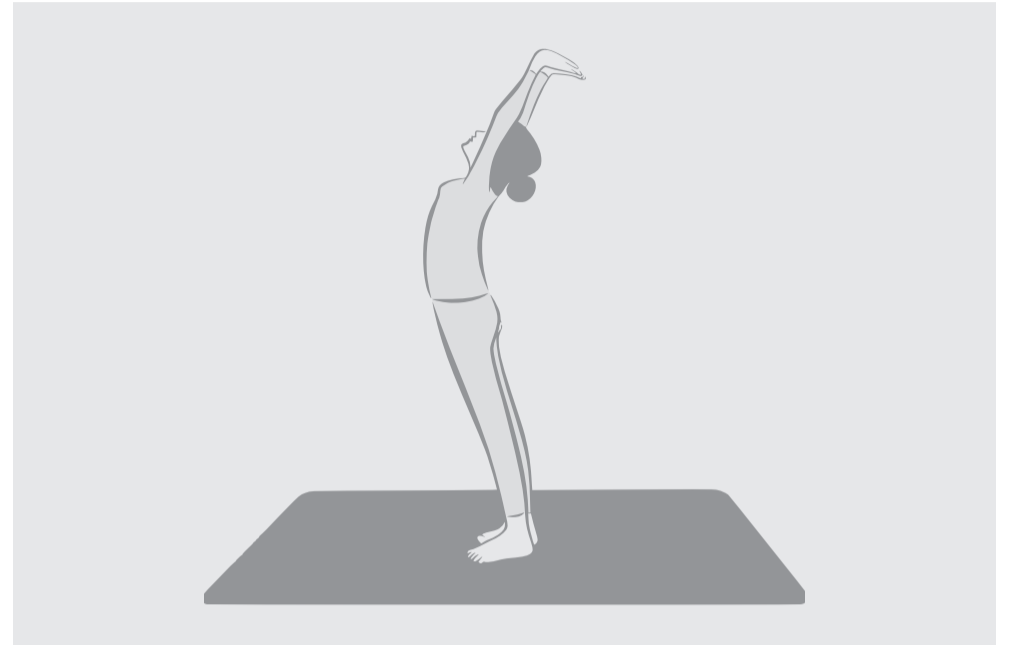
Малюнок 1. Заземлення

Встаньте, розставивши стопи на відстань близько 25 см і розгорнувши носки ніг усередину так, щоб трохи потягнути сідничні м'язи. Нахиліться вперед і торкніться підлоги пальцями обох рук, як показано на малюнку 1. Виконуючи цю вправу, ви повинні відчути легку вібрацію в ногах – вона означитиме, що ваші м'язи розслаблені. Послідовність виконання вправи:

- коліна трохи зігнути;
- вся вага тіла має припадати на стопи, не переносьте її на руки;
- розслабте шию, наскільки це можливо, дайте голові вільно повиснути;
- дихайте ротом вільно і глибоко, на час виконання вправи забудьте про дихання носом;
- дозвольте вазі тіла «перетекти» вперед так, щоб вона припала на передні частини стоп. П'ятки можуть трохи відірватися від підлоги, але тільки трохи;
- обережно розпрямляйте ноги, доки не натягнуться підколінні сухожилля. Ноги, однак, не повинні повністю випрямлятися, коліна повинні залишатися напівзігнутими. Утримуйте цю позу близько хвилини, потім протестуйте себе:
- Ви дихаєте вільно чи щось заважає вашому подиху? Якщо стримується дихання, вібрації не виникнуть.
- Чи відчуваєте ви вібраційну активність у ногах? Якщо ні, то спробуйте трохи пригнути коліна, а потім розпрямити їх, прийнявши вихідну позицію. Повторюйте це, щоб м'язи ніг

отримали можливість розслабитися. Бути заземленим означає, що людина міцно стоїть ногами на землі. Безпосередня мета заземлення – підвищити відчуття безпеки. Людина стоїть на землі, і її ноги відпочивають на ній.

ВПРАВА 2. «АРКА»

Малюнок 2. Арка

Ця вправа допомагає позбутися напруги в животі та нормалізує дихання. Центральна точка плечей знаходиться прямо над центральною точкою ступень, і лінія, яка з'єднає ці точки, є майже ідеальною аркою, що проходить через центральну точку стегон. Послідовність виконання вправи:

- встаньте, розставивши стопи на відстань близько 50 сантиметрів, злегка розгорнувши носки ніг усередину;
- упріться кулаками в попереk так, щоб кісточки великих пальців були розгорнуті вгору;
- не відриваючи п'яти від підлоги, зігніть обидва коліна, наскільки можете;
- прогніться назад, не прибираючи кулаків з попереку. Обов'язково слідкуйте за тим, щоб вага залишалася зміщеною вперед і припадала на передні частини стоп;
- дихайте глибоко, задіюючи живіт.

Протестуйте себе:

- Чи не відчуваєте ви деякої «натягнутості» в попереку? Якщо так, то це означає, що в цій частині тіла існує дуже значне напруження.
- Чи відчувається біль або напруга в основах стегон чи в зоні колін? Якщо ноги розслаблені, ви не відчуєте натягнутості ніде, крім щиколоток і стоп, які утримують вагу тіла.
- Чи починають вібрувати ноги?

Вправи здаються простими, але багато геніальних речей не є складними. Робіть кожну із цих вправ по кілька хвилин у вільний час, і ви значно знизите рівень напруги у своєму тілі.

Людмила Мова, професорка, кандидатка психологічних наук

ЯК ПРАЦЮВАЛА АЕРОРОЗВІДКА УНР

На світліні ви бачите зміюковий прив'язний аеростат «Парсеваль» (Parseval), який українці називали «бальон» або «путо-бальон». Такі аеростати активно використовувала аеророзвідка Армії Української Народної Республіки.

Цей французький винахід успішно використовували в Першій світовій війні обидві сторони протистояння. Зокрема, у російській армії було багато аеростатів, закуплених ще перед війною у Німеччини. Згодом деяка частина аеростатів була в повітряних силах Армії УНР та УГА.

Начальник канцелярії повітряного флоту УНР Петро Білон згадує:

«З цим родом нової техніки я був майже незнайомий... Знаю лише, що в армії УНР було досить багато бальонів або як їх називано «обсерваційні бальйони». ...Було їх багато, а разом з тим багато і потрібного технічного матеріалу.

Ці бальйони робили не раз цінну прислугу армії. Вони з успіхом вивідували фронт і запілля ворога і передавали ці відомості Головному командуванню Армії. Але попри те вони завжди стягували на себе увагу ворога, коли підіймалися вгору для спостереження. Зараз же ворог відкривав по них вогонь, а ще гірше, вислав свої літаки, що оточивши бальйон з усіх боків, засипали його й спостерігачів на ньому кулеметним вогнем».

Для оборони «бальйонів» (аеростатів) доводилось застосовувати протилетунські гармати, інколи і свої літаки, яких постійно бракувало. У погодні дні спостережна команда «бальйонів» ігнорувала небезпеки, підіймалась на висоту до 500 метрів і давала Штабові Дієвої армії УНР цінні повідомлення про розташування ворога, про його чисельність і рухи.

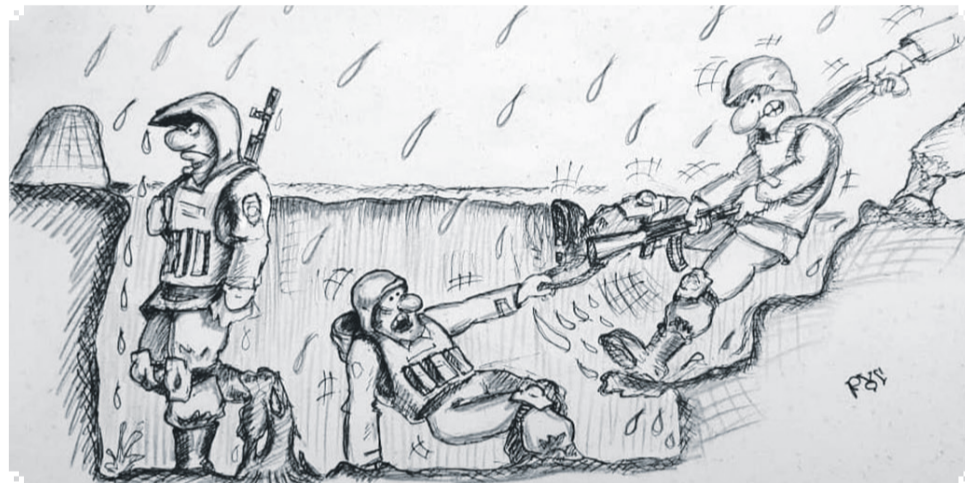
Сотник-літун Української галицької армії інженер Рудольф Земик згадує:

«Не раз, коли на бальйон напала маса ворожих літаків – його стягнуть. Літаки відлетять і сядуть на сьому летищі за Львовом, а бальйон поволі й гордо підноситься знов у гору. Не минає кілька хвиль, а коло нього вже знов цілий рій літаків...»

...ворог рішучо не міг стерпіти наших бальйонів. Знав добре, що вони значуть на фронті. Нападав і атакував їх по кілька разів денно. Більшої шкоди їм вправді не заподіяв, але все ж таки майже щодня перешивав їх скорострільними кулями».

За матеріалом Юрія Юзича на «Історичній правді»
(цитати подано зі збереженням оригінальної орфографії і пунктуації)

МЕМАРНЯ

АНЕКДОТИ

– Завдяки неймовірно успішній зовнішній політиці путіна в нас завжди будуть повні холодильники, – заявив директор ростовського моргу.

Чи знаєте ви, що за один день під Херсоном було випущено жигулів більше, ніж у Тольятті за один рік?

- Половина росії – вічна мерзота.
- Може, мерзлота?
- То інша половина.

Сидить путін у бункері. Один. Лише власний портрет на стіні.

Путін (портрету):

- Просрала війну, ідіоти!
Що ж тепер буде, га?

Портрет:

- Поміняємось місцями.
- У сенсі?
- Мене знімуть. А тебе – повісять.

Російські пропагандисти надіслали ЗСУ повідомлення:

- Переходьте на бік росії.

Їм відповіли:

- Умовили. Спочатку звільнимо Херсон, Донбас та Крим, а потім перейдемо і на бік росії.

ГОРОСКОП НА ЦЕЙ ТИЖДЕНЬ

♈ Овен (21.03-20.04)

Буде привід щось гучно відсвяткувати. І мова не тільки про хороші новини з фронту – щось добре має відбутися з вами чи з вашими близькими. Тому можете дозволити собі трохи радості в наші непрості часи.

♉ Телець (21.04-20.05)

Несподівано серце може вразити кохання. І попри всі складності навколо, це велике щастя, якщо вам вдасться зустріти людину, котра вам співзвучна. Це, звісно, якщо ви холостий. Одруженням не варто сильно губу розкатувати.

♊ Близнюки (21.05-21.06)

Надходять чудові новини, і це можуть бути як ваші особисті, так і загальнонаціональні чи навіть світового масштабу. Тож уважно слідкуйте за ситуацією та не прогавте свого шансу ввійти в історію.

♋ Рак (22.06-22.07)

Відбувається певне пришвидшення подій, і вам доведеться маневрувати, а то й марширувати. Потрібно буде все робити і якісно, і швидко, щоб вкластися у відведені наказом терміни, ще й показати себе з найкращого боку.

♌ Лев (23.07-23.08)

Фортуна усміхається на всі 32, і у вас цими днями буде чимало приводів переконатися в тому, що вам шалено щастить. Дивіться уважно на всі боки, може, знайдете в кущах загублений москалями танк.

♍ Діва (24.08-22.09)

Зорі кажуть, що ви зустрінете на своєму шляху дуже хороших людей, проте не уточнюють, яких саме. Тож якщо це будуть москалі, вам доведеться докласти трохи зусиль, щоб ті стали «хорошими».

♎ Терези (23.09-23.10)

Розпочинається новий етап у вашому житті – ви йдете новими шляхами, до того ж у невідомому напрямку. Та нема чому дивуватись: це ж армія, тут завжди йдеш невідомо куди, проте будь-який шлях веде до перемоги.

♏ Скорпіон (24.10-22.11)

Нині ви виступаєте в ролі винахідників, бо ті ідеї, що спадають на думку, за рівнем своєї значущості надзвичайно важливі і здатні зробити цілу революцію. Тож не дивуйтеся, якщо командування накинє вам додаткових завдань.

♐ Стрілець (23.11-21.12)

Зараз здійснюються ваші давні мрії і збувається те, про що ви навіть і подумати не могли. Словом, відчуття ейфорії не залишатиме вас весь час. Проте уважно дивіться на всі боки – ворог може бути поруч.

♑ Козеріг (22.12-20.01)

Не час зараз бігти поперед батька в пекло і викликати вогонь на себе, словом, не варто діяти самостійно, краще дочекайтесь наказу. А от командна робота, навпаки, має бути досить успішною.

♒ Водолій (21.01-19.02)

Нарешті ви вже досягли того рівня професіоналізму та досконалості, коли ваші фахові здобутки відзначають не лише ваші товариші по службі, але й керівництво. Схоже, на вас чекають нові цікаві завдання від командування.

♓ Риби (20.02-20.03)

Активізується ваше спілкування з усім світом. Ви будете дуже популярними, вашої уваги, слова чи бодай погляду потребуватимуть і ваші близькі, і колеги. Може, ви навіть станете відомим блогером.

ПРОТИВ

Друкований вісник Командування Сил територіальної оборони ЗСУ

ПОШИРЮЄТЬСЯ БЕЗКОШТОВНО

Головний редактор:
Дмитро Костюк

Відповідальний за випуск:
Євген Лавренюк

Верстка та дизайн:
Євген Ординський

Телефон гарячої лінії:
0 800 507 028

E-mail для запитів:
tro.info@post.mil.gov.ua

Телефон редакції
067 406 1894

Віддруковано:
ТОВ «ПресКорпорейшн Лімітед»
21034, м. Вінниця, вул. Чехова 12 А
тел. +38 (0432) 55 63 97
тел. +38 (0432) 55 63 97

Тираж: 50 000 прим.
Видання засноване 11 липня 2022 р.